บทที่ 5
ผลการศึกษาแนวความคิดและทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้อง

5.1 ผลการศึกษาแนวความคิดและแนวทางในการพัฒนาที่พักอาศัยชั่วคราวของผู้ประกอบการ

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบที่พักอาศัยชั่วคราว สำหรับคนงานก่อสร้าง ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาการพัฒนารูปแบบที่พักอาศัยชั่วคราวสำหรับคนงานก่อสร้าง ของบริษัท เวสท์คอน จำกัด โดยมีประเด็นคือแนวความคิดและแนวทางในการพัฒนาที่พักอาศัย ชั่วคราวสำหรับคนงานก่อสร้างในการนำระบบกึ่งสำเร็จรูปมาใช้ของผู้ประกอบการ รวมทั้งทัศนคติ ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อการพัฒนารูปแบบที่พักอาศัยชั่วคราว แบ่งได้คือ คนงานก่อสร้าง ผู้รับเหมา ช่วง และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ในเชิงลึกกับประชากรกลุ่มตัวอย่าง ที่ทำงานร่วมกับบริษัทฯ และต้องทำงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 11 ปี โดยจะต้องทำงานต่อเนื่องมาโดย ตลอดระยะเวลาดังกล่าว รวมทั้งสิ้น 21 คน ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มออกมาได้ดังนี้

1. กลุ่มคนงานก่อสร้าง จำนวน 5 คน
2. กลุ่มผู้รับเหมาช่วง จำนวน 3 คน
3. กลุ่มผู้ควบคุมงาน จำนวน 12 คน
4. ผู้ประกอบการ จำนวน 1 คน

ตารางที่ 5.1 รายละเอียดประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนงานก่อสร้าง

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	ตำแหน่ง	อายุงาน (ปี)
1	นายสมร สอนราช	47	ช่างสำรวจ	20
2	นายเฉลิม คำงาม	48	หัวหน้าฝ่ายเครื่องจักร	19
3	นายสมบัติ สุขสัมพันธ์	38	พนักงานควบคุมสโตร์	17
4	นางวันเพ็ญ สุขสัมพันธ์	37	หนักงานควบคุมสโตร์	17
5	นายสัมฤทธิ์ มูลศรี	41	พนักงานเครื่องจักร	18

จากตารางพบว่า กลุ่มคนงานก่อสร้างมีทั้งสิ้นจำนวน 5 คน มีอายุเฉลี่ย อยู่ที่ 42.2 ปี และมีอายุการทำงานกับทางบริษัทฯ เฉลี่ยอยู่ที่ 18.2 ปี

ตารางที่ 5.2 รายละเอียดประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้รับเหมาช่วง

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	ตำแหน่ง	อายุงาน (ปี)
1	นายวินัย เนตรโสภา	40	ผู้รับเหมาช่วง (งานเหล็ก)	18
2	นายประมวล พานารัตน์	42	ผู้รับเหมาช่วง (งานโครงสร้าง)	17
3	นายบุญลือ สระทองสงค์	40	ผู้รับเหมาช่วง (งานโครงสร้าง)	12

จากตารางพบว่า กลุ่มผู้รับเหมาช่วงมีจำนวน 3 คน มีอายุเฉลี่ย อยู่ที่ 40.6 ปี และมีอายุการทำงานกับทางบริษัทฯ เฉลี่ยอยู่ที่ 15.6 ปี

ตารางที่ 5.3 รายละเอียดประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ควบคุมงาน

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	ตำแหน่ง	อายุงาน (ปี)
1	นายกมล มงคลปัญญา	41	ผู้จัดการโครงการ	19
2	นายบรรณยุทธ ศรีสุขโข	43	ผู้จัดการโครงการ	17
3	นายเกียรติชาย ลีลานภากาศ	41	ผู้จัดการสนาม	16
4	นายนิยม ชัยสุวรรณ	48	หัวหน้าฝ่ายสโตร์	16
5	นายองอาจ มงคล	41	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายแรงงาน	16
6	นายเมธี คูหธนเสถียร	37	ผู้จัดการสนาม	16
7	นายเลอสันต์ สะตะ	42	ผู้จัดการฝ่ายช่างสำรวจ	15
8	นายรวมพันธ์ กอบกิจ	38	ผู้จัดการสนาม	14
9	นายวิโรจน์ เกียรติยศเจริญ	40	วิศวกรสำนักงาน	14
10	นายอาณัติ โคตรชมภู	35	ผู้ช่วยวิศวกร	13
11	นายณรงค์ฤทธิ์ ทองนุ่น	34	ผู้จัดการสนาม	13
12	นายทันใจ โคตรโยธา	30	ช่างเทคนิคควบคุมงาน	12

จากตารางพบว่า กลุ่มผู้ควบคุมงานมีจำนวนทั้งสิ้น 12 คน โดยจะมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 39.1 ปี และมีอายุงานเฉลี่ยอยู่ที่ 15 ปี

ส่วนผู้ประกอบการได้หาตัวแทนมาเป็นจำนวนหนึ่งราย เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูล คือ นางชฎาภรณ์ ศรีสุขโข อายุ 50 ปี ซึ่งดำรงตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ โดยดำเนินกิจการมาเป็นเวลา 22 ปี

จากการศึกษาที่ผ่านมา บริษัท เวสท์คอน จำกัด ได้มีการเริ่มต้นพัฒนารูปแบบที่พักอาศัยคนงานก่อสร้างอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ตั้งแต่ก่อตั้งบริษัทฯปี พ.ศ.2525 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันปี พ.ศ.2549 โดยผู้ประกอบการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในคุณภาพชีวิตของคนงานก่อสร้างซึ่งคนงานก่อสร้างเป็นกลุ่มคนชนชั้นแรงงาน มีความรู้น้อย เป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคมที่สำคัญมีฐานะยากจน ต้องทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิดเข้ามาขายแรงงานตามเมืองใหญ่ๆ

ชฎาภรณ์ ศรีสุขโข (สัมภาษณ์, 6 กันยายน 2550) ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวความคิดและแนวทางในการพัฒนาที่พักอาศัยชั่วคราวสำหรับคนงานก่อสร้างนั้น จุดเริ่มต้นมาจากคนกลุ่มมากหรือกำลังสำคัญของบริษัทฯ คือแรงงานก่อสร้างและที่สำคัญ "การสร้างงานที่ดีได้ต้องเริ่มมาจากบุคลากรของบริษัทฯ ต้องมีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถ และมีอุดมการณ์ร่วมกับบริษัทฯ ในการสร้างงานที่ดีเพื่อออกสู่วงการอุตสาหกรรมการก่อสร้างของไทย" โดยได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า "ทางผู้บริหารจะมองตรงที่ ถ้าเรากินดีอยู่ดี เราก็มีกำลังทำงานหรือว่าจะให้พักอาศัยในบ้านพักที่ดูเหมือนบ้านพักที่เป็นสลัมมีขยะกองเต็มไปหมด แล้วตื่นขึ้นมาจะทำยังไง ขนาดไหน เราพยายามเน้นว่านี้คือบ้านนะ ทุกคนต้องมีความพึงพอใจว่าเป็นบ้านของเราเอง ถ้าต้องมาทนอยู่อีก มันก็เป็นปัญหาอีก เราต้องคิดว่าพวกเขาก็คือมนุษย์ มีความต้องการด้านที่พักอาศัยที่ดี ประกอบกับทางบริษัทฯไม่ได้นิ่งดูดายในเรื่องดังกล่าวและยังให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอันดับแรก ไม่ใช่ผลักภาระไปให้ผู้รับเหมาช่วง โดยให้พวกเขาต้องจัดการกันเอง ก็คือ เราจะต้องดูแลทุกคนที่เข้ามาช่วยบริษัทฯเราทำงานเพื่อผลิตงานที่ดีมีคุณภาพออกสู่วงการก่อสร้าง ซึ่งคนงานก่อสร้างเขาก็คือมนุษย์ พวกเขาเลือกไม่ได้ มันก็ขึ้นอยู่ที่เราว่าเราหยิบยื่นอะไรให้เขา และเป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับพวกเขาแล้วหรือยัง โดยที่ทำให้พวกเขาได้คิดหรือให้เขามีความสามารถในการพัฒนาตนเองขึ้นมาให้มากที่สุด ทำยังไงให้คนงานพัฒนาตัวเองได้ ซึ่งมีกลไกในการฝึกอบรมให้ได้ไม่ดีเท่าที่ควร แต่ถ้ามองถึงจะใช้เวลานานหรือไม่ คิดว่าไม่นานเท่าไหร่ แต่จริงๆแล้วก็อาจใช้เวลาตลอดชีวิตของเราเลยก็เป็นได้ ดังนั้นทุกคนจะต้องมีอุดมการณ์ ซึ่งหากทุกคนมีอุดมการณ์ ไปในทิศทางเดียวกัน ก็จะทำให้ง่ายต่อการที่จะยอมรับในสิ่งที่บริษัทฯคิดว่าเหมาะสมให้กับพวกเขา

คนจะทำงานได้ดี ต้องให้พวกเขาอยู่ดีกินดีก่อน อาจมีบ้างที่ทะเลาะกันและปล่อยให้การดำรงชีวิตสะเปะสะปะการทำงานก็จะแย่ลง ดังนั้นต้องมีการสร้างกฎระเบียบข้อบังคับให้ทุกคนปฏิบัติ นี่ก็คือองค์ประกอบส่วนหนึ่งเท่านั้น ซึ่งกระบวนการยังมีอีกมาก การที่คนงานก่อสร้างมีการย้ายเข้าย้ายออกบ่อยๆ ก็เป็นธรรมดาของอาชีพนี้ แต่อีแง่หนึ่งก็คือ เมื่อพวกเขากลับเข้ามาหาบริษัทฯอีกครั้ง และได้มาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น คุณภาพชีวิตของพวกเขาก็ดีขึ้น ซึ่งทางบริษัทฯ ก็ได้วางกฎเกณฑ์ต่างๆไว้ เพื่อสามารถที่จะคัดสรรคนได้ หากไม่ดีพอทางเราก็จะไม่รับผิดชอบ และเป็นที่ทราบกันดีว่าสภาพชีวิตคนงานก่อสร้างขาดโอกาสทางการศึกษาที่เพียงพอ บางคนคนล้มเหลวในชีวิตครอบครัว ฟุ้งเฟ้อ ไม่มีจุดยืน ใช้ชีวิตแบบฟุ่มเฟือย การที่จะปลูกฝังแนวความคิดจึง

ยาก เพราะหลสยคนไม่เข้าใจการอยู่ร่วมกัน สิทธิและเสรีภาพพวกคนงานก่อสร้างเลือกไม่ได้ ดังนั้นอยู่ที่เราจะหยิบยื่นอะไรให้เขาบ้าง คนเราโดยรวมเห็นแก่ตัว ดังนั้นจะต้องมีจิตใจที่ดีงาม มีการเสียสละ โดยส่วนมากขาดการรับผิดชอบต่อส่วนรวม ต่อประเทศชาติ ซึ่งทั้งหมดยังขาดตรงนี้อยู่มากพอสมควร (ชฎาภรณ์ ศรีสุขโข, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2550)

จากแนวคิดของผู้ประกอบการดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบที่พักอาศัยชั่วคราวสำหรับคนงานก่อสร้างโดยเริ่มพัฒนามาจากอดีตต่อเนื่องมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน และผู้ประกอบการยังคิดจะพัฒนาต่อไปในอนาคตโดยไม่ได้หยุดการพัฒนาจากอดีตจนถึงปัจจุบันบริษัทฯ มีการพัฒนารูปแบบที่พักอาศัยชั่วคราว โดยเริ่มต้นเป็นแบบเรือนแถวสังกะสี 1 ชั้น เพราะมีพื้นที่กว้างขวางจึงสร้างเป็นชั้นเดียวได้ กรณีพื้นที่ไม่พอมีจำกัดเท่านั้นจึงสร้างแบบ 2 ชั้น โดยชั้นเดียวเริ่มสร้างจากแบบเรือนแถวสังกะสี 1 ชั้น มีหลังคาเพิงหมาแหงนต่อมาพัฒนามาเป็นเรือนแถวสังกะสี 1 ชั้น หันหลังชนกัน จนมาถึงประมาณปี พ.ศ.2534 เริ่มสร้างเป็น 2 ชั้น เริ่มหน่วยงานแรกที่โครงการแมริมปริ๊นเซส คอนโดมิเนียม จังหวัดเชียงใหม่ เพราะพื้นที่ไม่เพียงพอ ประกอบกับแรงงานเพิ่มมากขึ้น

หลังจาก พ.ศ.2534 เป็นต้นมา การสร้างขึ้นอยู่กับแรงงานขณะนั้นและขึ้นอยู่กับพื้นที่ในการสร้างมีมากน้อยแค่ไหน หากพื้นที่กว้างจะสร้างเป็นแบบ 1 ชั้น หากพื้นที่คับแคบไม่พอเพียงจึงจะสร้าง 2 ชั้น จำนวนห้องต่อหลังก็ไม่แน่นอน จวบจนกระทั่งปี พ.ศ.2539 ที่หน่วยงานก่อสร้าง เคหะชุมชนนนทบุรีส่วนที่4 จังหวัดนนทบุรี ได้พัฒนารูปแบบเป็นมาตรฐาน คือ เรือนแถวสังกะสี 2 ชั้น หันหลังชนกัน จำนวน 32 ห้องต่อหลัง แบ่งเป็น 2 ฝั่ง หันหลังชนกัน ฝั่งละ 8 ห้อง ขนาดห้อง 3.00 x 3.00 ม. ซึ่งโครงการนี้เริ่มใช้เหล็กในการสร้าง เช่น เสา คาน เริ่มมีรูปแบบแต่ยังไม่เต็มรูปแบบเมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ ก็มีการรื้อย้ายที่พักอาศัยชั่วคราวเข้าหน่วยงานอื่นๆ และได้พัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ จนถึงรูปแบบที่ดีขึ้น

ปี พ.ศ.2544 หน่วยงานก่อสร้าง"โครงการปรับปรุงทัณฑ์สถานโรงพยาบาลกลางราชทัณฑ์"กรุงเทพมหานคร เริ่มทำโครงสร้างเหล็กมากขึ้น จากเดิมแต่ เสา คาน และตง ซึ่งก็ยังไม่เต็มรูปแบบ จวบจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2546 พัฒนามาเต็มรูปแบบ คือโครงการศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก และโรงพยาบาลทันตกรรม ซึ่งจะได้ใช้ระบบกึ่งสำเร็จรูปในการสร้างที่พักอาศัยชั่วคราว โดยทำการสร้างเป็น 2 ช่วง สร้างช่วงแรกก่อน จากนั้นเข้าสู่ช่วงที่ 2 มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการ เพราะเริ่มเห็นปัญหาในการรื้อถอนซึ่งปัญหาก็คือ วิธีการรื้อและสร้างของผู้รับเหมาและผู้ควบคุมงาน ไม่ดูแลอย่างใกล้ชิดทำให้เกิดความเสียหายมาก จนต้องให้ผู้รับเหมาเพียงชุดเดียวเท่านั้นที่รับผิดชอบทั้งหมดทุกหน่วยงาน จนกระทั่งมีรูปแบบเดียวกัน และปัจจุบัน บริษัทฯ มีที่พักอาศัยชั่วคราวระบบกึ่งสำเร็จรูปทั้งหมด ประมาณ 20 หลัง

จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการมีความมุ่งมั่นในการพัฒนารูปแบบที่พักอาศัยชั่วคราว จากเดิมใช้ระบบดั้งเดิมในการสร้าง จนปัจจุบันใช้ระบบกึ่งสำเร็จรูป และพร้อมที่จะพัฒนาต่อไปเป็นรูปแบบสำเร็จรูป (KNOCK DOWN) ซึ่งผู้ประกอบการได้กล่าวว่า " ที่จริงแล้วบริษัทฯสามารถทำได้ หากทำให้เป็นระบบสำเร็จรูปได้จะดีที่สุด แต่ปัจจุบันยังไม่มีคนช่วยคิดในเรื่องดังกล่าว โดยในการทำต้นทุนบ้านหรือเรือนแถวที่ถูกๆมักจะไม่ค่อยมีคนทำ ซึ่งเป็นเฉพาะทาง แต่ยากต่อการรื้อถอน แต่สำหรับผู้รับเหมาการรื้อถอนหรือสร้างใหม่ พวกเขาคงคิดว่าไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของเขา ทำให้ไม่สนใจที่จะช่วยกันดูแล หรือควบคุมอย่างใกล้ชิด โดยขณะรื้อถอนวัสดุจะพังหรือเสียหายยังไงบ้างไม่ค่อยมีใครนึกถึงตรงนี้ ซึ่งคงคิดว่าเป็นเรื่องของบริษัทฯ อีกประการหนึ่ง คืออาจเพราะบริษัทฯ เองปล่อยให้อยู่ในความรับผิดชอบของพวกเขา และตรงนี้บริษัทฯ ก็พยายามแก้ปัญหาให้ลุล่วง ในส่วนของการพัฒนาที่พักอาศัยชั่วคราวของบริษัทฯ อนาคตก็จะพัฒนาขึ้นกว่าเดิมอีก อาจจะเป็นระบบสำเร็จรูป ซึ่งบริษัทฯ มีนโยบายในการพัฒนาดังกล่าว เพื่อประหยัดต้นทุนค่าแรง ความเสียหายในการรื้อ-ย้าย สร้างใหม่มักจะทำให้วัสดุต่างๆเสียหายมาก อย่างไรก็ตามถ้าเป็นระบบสำเร็จรูป บริษัทฯก็ต้องลงทุนเพิ่มอีกเยอะ และไม่มั่นใจว่าจะต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายไปอีกเท่าไหร่ แต่ก็อยากให้ทั้งหมดเป็นระบบสำเร็จรูป โดยรวมแล้วหากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตของแรงงานดีขึ้นกว่าเดิม ก็นับได้ว่าบริษัทฯ ได้ประสบผลสำเร็จดังที่ตั้งไว้แล้ว ซึ่งบริษัทฯได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ มากกว่าเงินลงทุนที่จะต้องเสียไป " (ชฎาภรณ์ ศรีสุขโข, สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2550)

โดยสรุปผู้ประกอบการมีอุดมการณ์แน่วแน่ที่จะสรรค์สร้างงานที่ดีมีคุณภาพ เพื่อสามารถแข่งขันได้ในวงการก่อสร้างได้ โดยมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรภายในบริษัทฯเป็นสำคัญ โดยเฉพาะคนงานก่อสร้างซึ่งเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการที่จะช่วยผลิตผลงานตามเจตนารมณ์ดังที่ได้ตั้งไว้ ก่อนอื่นจะต้องเริ่มจากด้านที่อยู่อาศัย อย่างไรก็ตามบริษัท เวสท์คอนจำกัด มีความพร้อมที่จะลงทุนในด้านที่พักอาศัยชั่วคราวสำหรับคนงานก่อสร้าง ในแง่จิตวิทยาที่อยู่อาศัยเป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่สามารถทำให้คนงานทำงานอยู่กับบริษัทฯได้นานขึ้น เมื่อคุณภาพชีวิตของคนงานก่อสร้างดีขึ้น มีความพึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ ก็จะสามารถทำงานได้เต็มประสิทธิภาพจะส่งผลในทางที่ดีแก่บริษัทฯ ประกอบกับบริษัทฯมีนโยบายที่จะพัฒนาฝีมือแรงงานในองค์กรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยตลอดมา

5.2 ผลการศึกษาทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนารูปแบบที่พักอาศัยชั่วคราว

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวความคิด และทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ คนงานก่อสร้าง, ผู้รับเหมาช่วง และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ที่มีต่อการพัฒนารูปแบบที่พักอาศัยชั่วคราวสำหรับคนงานก่อสร้าง ทั้ง 3 ช่วง โดยแบ่งออกมาเป็น 12 ประเด็น ซึ่งผลที่ได้รับสรุปได้ดังนี้

5.2.1 ด้านการวางผัง

ตารางที่ 5.4 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านการวางผังบริเวณของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- ยังไม่เป็นระเบียบ สร้างตามผู้รับเหมาหรือชุดที่เข้ามาพักใหม่ แนวทางเดินคดเคี้ยว	- จัดเป็นบล็อคๆ ทางเดินเป็นตรงแนวทำให้สะดวกในการสัญจร - มีการจัดสร้างและวางตำแหน่งเรือนแถว ห้องน้ำ-ส้วม โดยให้ผู้รับเหมาสร้างเพียงชุดเดียว	- บริษัทฯเป็นผู้ดำเนินการจัดสร้างและวางตำแหน่งเรือนแถว ห้องน้ำ-ส้วม โดยให้ผู้รับเหมาสร้างเพียงชุดเดียว
ผู้รับเหมาช่วง	- ไม่มีการวางผัง ทำการสร้างหลังแรกและหลักต่อๆไปตามจำนวนคนงานที่จะเข้าพักในขณะนั้น	- มีการกำหนดวางผังโดยบริษัทฯ. หรือคนที่รับผิดชอบว่าสร้างบริเวณใด เป็นที่พัก,ห้องน้ำ- ส้วม ซึ่งเรือนแถวมีจำนวนเท่ากันหมด	- มีแปลนหรือผังบริเวณแสดงตำแหน่งการสร้างที่พักฯจากนั้นกำหนดว่าจะสร้างหลังใดก่อน ขึ้นอยู่กับบริษัทฯและผู้รับผิดชอบ
ผู้ควบคุมงาน	- ยังไม่มีการวางผัง - ดูจากความต้องการห้องพักในขณะนั้น โดยให้ผู้รับเหมาจัดสร้างกันเองในพื้นที่ บริษัทเป็นผู้รับออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด	เริ่มมีการจัดวางผังก่อนการสร้างโดยกำหนดจำนวนห้องและจำนวนหลังในการสร้างและผู้รับดำเนินการสร้างซึ่งผู้รับเหมาหลายชุด	มีการจัดวางผังก่อนการสร้างโดยคำนวณจำนวนคนที่จะพักอาศัยทั้งหมดประกอบกับขนาดของพื้นที่เมื่อสร้างอาจจะไม่ได้สร้างทั้งหมดเริ่มสร้างทีละหลัง
		ผู้ที่จัดวางผังคือผู้จัดการสนามโดยประสานงานร่วมกับหลายฝ่าย จากนั้นนำเสนอผู้จัดการโครงการ และจะต้องวางผังให้สามารถ สร้างเรือนแถวให้ได้มากที่สุดก่อน จึงจะจัดพื้นที่สำหรับส่วนประกอบอื่นๆ	
ผู้ประกอบการ	- ไม่มีการวางผังโดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้จัดการโครงการในแต่ละหน่วยงานดำเนินการ	- มีการกำหนดนโยบายให้เริ่มจัดวางผังในพื้นที่นั้นๆเพื่อง่าย ต่อการจัดเตรียมวัสดุและงบประมาณ	- ให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการวางผังบริเวณทั้งหมดก่อนดำเนินการสร้างโดยให้ผู้จัดการโครงการเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมด

จากตารางพบว่า การวางผังเริ่มแรกยังไม่มีรูปแบบที่ตายตัว ซึ่งต่อมาได้มีการวางแผนและนำเอาหลักทางสถาปัตยกรรมมาใช้ทำให้การจัดวางผัง มีความชัดเจนขึ้น ซึ่งทุกฝ่ายมีความเห็นว่าการจัดวางผังพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดในเรื่องขนาดของที่ดินมาเป็นตัวกำหนดในการจัดสร้างก็ตาม

5.2.2 ด้านทิศทางในการจัดวางที่พักอาศัยชั่วคราว

ตารางที่ 5.5 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านทิศทางในการจัดวางที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- ทิศทางในการจัดวางเรือนแถวส่วนใหญ่หันหน้าไปทางทิศเหนือและทิศใต้เพราะพื้นที่กว้างไม่โดนแสงแดด	- ทิศทางไม่แน่นอนแล้วแต่โครงการหรือที่ดินที่จะสร้าง - หากโดนแสงแดดวิธีแก้ก็จะหาผ้าใบมาปิดกันแดด แต่เวลากลางวันไม่ได้พักอาศัยจึงไม่มีปัญหามากนัก	- ขึ้นอยู่กับพื้นที่ก่อสร้างที่พักฯ. เนื่องจากมีพื้นที่จำกัด - แต่ไม่โดนแดดมากนักเพราะเรือนแถวแต่ละหลังบังแสงแดดได้ดีพอสมควร
ผู้รับเหมาช่วง	ส่วนมากหันหน้าไปทางทิศเหนือและใต้ แต่ขึ้นอยู่กับสถานที่ก่อสร้างด้วย	- ไม่ได้คำนึงถึงทิศทางในการจัดวางมากนัก เพราะพื้นที่ในการก่อสร้างมีจำกัด ดังนั้นเรือนแถวจึงหันหน้าไม่ตรงทิศทางที่ควรจะเป็น	
ผู้ควบคุมงาน	ขึ้นอยู่พื้นที่ที่กำหนดการสร้าง โดยส่วนใหญ่จะมีพื้นที่กว้างขวางทำให้สามารถนำหลักทางสถาปัตยกรรมมาใช้ได้ดี	เนื่องจากรูปแบบที่พักฯ.เป็นรูปแบบมาตรฐานแล้วจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงพื้นที่ก่อสร้างที่มีอยู่จำกัดก่อนเสมอ เพราะส่วนใหญ่โครงการก่อสร้างจะอยู่ในเขตกรุงเทพฯ. และปริมลฑล	- ไม่ได้คำนึงถึงทิศทางในการจัดวางมากนักเนื่องจากรูปร่างของพื้นที่เป็นตัวกำหนดและในเวลากลางวันไม่มีคนงานพักอาศัยมากนัก - พื้นที่ดินที่จะสร้างเป็นตัวกำหนดการสร้างประกอบกับเรือนแถวแต่ละหลังวางใกล้กันทำให้มีการบังแดดได้ดีอยู่แล้ว
ผู้ประกอบการ	- โครงการในช่วงที่1. มีพื้นที่ในการสร้างที่กว้างขวางทำให้การจัดวางเรือนแถวเป็นไปตามหลักสถาปัตยกรรมมากที่สุด	- โครงการก่อสร้างส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ.และปริมลฑลจึงเป็นข้อจำกัดในเรื่องของพื้นที่ที่บริษัทฯ.สามารถจัดหาได้ซึ่งไม่สามารถจัดวางได้ตามหลักสถาปัตยกรรมมากนัก	

จากตารางพบว่า ขนาดและตำแหน่งของที่ดินที่ใช้ในการสร้างที่พักอาศัยชั่วคราวเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดการวางผังและทิศทางของเรือนแถว แต่ไม่สามารถนำหลักทางสถาปัตยกรรมเข้ามาใช้ในการกำหนดตำแหน่งได้มากนัก ทำให้บางครั้งการจัดวางไม่เป็นไปตามทิศทางที่ถูกต้อง โดยผู้อยู่อาศัย ใช้วิธีแก้ปัญหาชั่วคราวโดยนำเอาวัสดุอื่นๆ มาช่วยป้องกัน เช่น นำผ้าใบมาขึงหรือนำวัสดุอื่นใดมาใช้ เพื่อกันแสงแดดเป็นต้น

5.2.3 ด้านขนาดและจำนวนห้องพัก

ตารางที่ 5.6 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านรูปแบบที่พักอาศัยชั่วคราว และจำนวนห้องพักต่อหลังของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- เริ่มจากแบบเรือนสังกะสี 1 ชั้น หลังคาเพิงหมาแหงน จนมาถึง 2 ชั้น หันหลังชนกันสร้างปะปนกัน ข้อดีคือสามารถเพิ่มจำนวนคนพักได้มากขึ้น	- เรือนแถวสังกะสี 1 ชั้น และ 2 ชั้น หันหลังชนกัน มีอยู่บ้างแต่ไม่มาก ส่วนหน่วยงานใหม่จะเป็นแบบเรือนแถวสังกะสี 2 ชั้น หันหลังชนกัน - ข้อเสีย ชั้นบนมักทำเสียงดัง มีน้ำไหลลงสู่ชั้นล่าง และการใช้น้ำ และการขึ้นลงลำบาก	- เรือนแถวสังกะสี 2 ชั้น หันหลังชนกัน มีทั้งระบบดั้งเดิมและระบบกึ่งสำเร็จรูป ซึ่งช่วงหลังจะเป็นระบบกึ่งสำเร็จรูปเกือบหมดแต่มีของเดิมอยู่บ้าง - เข้าใจในการสร้าง 2 ชั้น แต่ก็ยังอยากอาศัยอยู่แบบชั้นเดียว หรือ ชั้นล่าง
ผู้รับเหมาช่วง	- สร้างเรือนแถวตามจำนวนคนพักอาศัย เพราะหน่วยงานก่อสร้างแรงงานไม่มากเหมือนปัจจุบันจึงเป็นแบบ 1 ชั้น	- เริ่มสร้างแบบเรือนแถว 2 ชั้น หันหลังชนกันเกือบทั้งหมด มีบ้างที่เป็น 1 ชั้น โดยของเดิมที่สามารถนำกลับมาใช้	- เปลี่ยนเป็นแบบเรือนแถวสังกะสี 2 ชั้นหันหลังชนกัน ระบบกึ่งสำเร็จรูปเพราะพื้นที่จำกัด และแรงงานเพิ่มขึ้น
ผู้ควบคุมงาน	- ยังไม่มีมาตรฐานในการสร้างแบบชั้นเดียว และ 2 ชั้น ยังสร้างปะปนกันในแต่ละหน่วยงาน หรืออาจมีการรื้อย้ายจากโครงการขึ้น เข้ามาสร้างใหม่	- เริ่มกำหนดมาตรฐานของเรือนแถว เป็นแบบเรือนแถวสังกะสี 2 ชั้นหันหลังชนกัน แบ่งเป็นแถวละ 8 ห้อง รวม 32 ห้องต่อหลัง - มีเรือนแถวแบบอื่นเป็นบางหน่วยงาน สืบเนื่องจากนำของเดิมกลับมาใช้	- พัฒนาจากระบบดั้งเดิมมาเป็นระบบกึ่งสำเร็จรูป เพื่อการลดต้นทุนและเวลาในการสร้าง ซึ่งระยะยาวคุ้มค่ามากกว่าระบบดั้งเดิม
ผู้ประกอบการ	- ยังไม่มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานสำหรับบริษัทฯ เป็นแบบทั่วๆไป	- เริ่มกำหนดให้สร้างเป็นแบบมาตรฐานของบริษัทฯ เพื่อง่ายต่อการนำมาใช้	- พัฒนามาเป็นระบบกึ่งสำเร็จรูป เพื่อความคงทน การลดต้นทุนในระยะยาว ถึงแม้การลงทุนครั้งแรกจะสูงมาก

จากตารางพบว่า แม้ว่า ขนาดและจำนวนห้องพัก ของที่พักอาศัยชั่วคราว จะได้มีการพัฒนาไปเป็นแบบเรือนแถวสังกะสี 2 ชั้น หันหลังชนกัน และนำระบบกึ่งสำเร็จรูปมาใช้แล้วก็ตาม แต่ผู้อยู่อาศัย ต่างมีความพึงพอใจกับรูปแบบเรือนแถวชั้นเดียวมากกว่า ในขณะที่กลุ่มผู้ควบคุมงาน หรือผู้ประกอบการเห็นว่า รูปแบบที่นำระบบกึ่งสำเร็จรูปมาใช้จะช่วยลดต้นทุนค่าก่อสร้างในระยะยาวได้และที่พักอาศัยชั่วคราวมีมาตรฐานมากขึ้น

5.2.4 ด้านความสูงและระดับพื้นห้องพัก

ตารางที่ 5.7 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านความสูงและระดับพื้นห้องพัก ของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วง ที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- ความสูงของห้องพักโดยทั่วไปไม่สูงมากนัก หากสูงได้จะเป็นการดีในการระบายอากาศ ไม่อึดอัด - ระดับพื้นชั้นล่าง และชั้นบน เหมาะสมแล้ว	- ความสูงของห้องพักโดยทั่วไปไม่สูงมากนัก หากสูงได้จะเป็นการดีในการระบายอากาศ ไม่อึดอัด - ระดับพื้นชั้นล่าง และชั้นบน เหมาะสมแล้ว	
ผู้รับเหมาช่วง	-มีการยกพื้นสูงกว่าระดับดิน หรือระดับน้ำท่วมขัง ทำให้ป้องกันน้ำท่วมได้ด้วย	- ระดับพื้นชั้นล่าง และชั้นบนเหมาะสมแล้ว ซึ่งระดับพื้นชั้นล่างที่เป็นระเบียงสามารถใช้เป็นที่นั่งพักผ่อนได้	
ผู้ควบคุมงาน	- ความสูงของห้องพักยังไม่มีมาตรฐาน เนื่องจากผู้สร้างและผู้รับผิดชอบ คนละชุดกันในแต่ละหน่วยงาน - การยกพื้นเพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง ข้อเสียคือคนงานจะทิ้งขยะทำให้ยากต่อการทำความสะอาด	- ความสูงของห้องพักไม่สามารถยกสูงได้มากนัก เนื่องจากขนาดของวัสดุที่ใช้ในการสร้าง - พื้นชั้นล่าง ยกระดับให้ได้มาตรฐาน คือ 0.60 เมตร เพื่อง่ายต่อการสร้าง และเกิดประโยชน์กับรูปแบบเรือนแถว - พื้นชั้นบนระดับ 3.00 เมตร เป็นมาตรฐาน	
ผู้ประกอบการ	- การยกพื้นเพื่อ ป้องกันน้ำท่วมขัง และอันตรายจากสัตว์ร้าย - ความสูงของห้องพักยังไม่มีมาตรฐาน เนื่องจากผู้สร้างและผู้รับผิดชอบ คนละชุดกันในแต่ละหน่วยงาน	- เพื่อให้ได้มาตรฐานเหมือนกันหมดทุกหลัง - ความสูงของห้องพักไม่สามารถยกสูงได้มากนัก เนื่องจากขนาดของวัสดุที่ใช้ในการสร้าง	- เพื่อให้ได้มาตรฐานเหมือนกันหมดทุกหลัง

จากตารางพบว่า ความสูงและระดับพื้นห้องพัก ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันคือ ระบบการก่อสร้างแบบกึ่งสำเร็จรูป มีความสูงที่เหมาะสมสำหรับในด้านขนาดของวัสดุที่นำมาสร้างและสามารถช่วยในการระบายอากาศได้ดี เพราะทั้งแต่ละหลัง จะมีความสูงเท่ากันหมดทุกหลัง

5.2.5 ด้านทางเดินระหว่างเรือนแถว

ตารางที่ 5.8 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านทางเดินระหว่างเรือนแถวของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- ทางเดินมีทั้งแนวตรงและแนวคดเคี้ยว ความกว้างไม่เท่ากัน - ปรับพื้นดินเดิมให้เรียบ ส่วนบริเวณที่มีน้ำขัง จะยกพื้นทางเดินและพื้นเรือนแถวสูงจากพื้น	- ทางเดินเป็นแนวตรงขนานกับเรือนแถวไม่คดเคี้ยวและเป็นคอนกรีตหยาบ ทำให้สัญจรได้สะดวก ไม่มีน้ำขัง - ความกว้าง 1- 2 เมตร แล้วแต่พื้นที่นั้นๆว่าจะจัดวางเรือนแถวได้มากน้อยแค่ไหน	- ทางเดินโดยประมาณ 1– 2 ม.ซึ่งแคบไปบ้าง แต่บางแห่งจะกว้าง - จัดเป็นบล็อกๆ ตามขนาดพื้นที่ มีรางระบายน้ำตรงกลางทำให้ทำให้การสัญจรไม่ค่อยสะดวก
ผู้รับเหมาช่วง	- ทางเดินมีขนาดไม่แน่นอน แคบบ้าง กว้างบ้าง แล้วแต่สถานที่ในการสร้าง	- ภายในที่พักแต่ละหน่วยงานทางเดินเท่ากันเกือบทั้งหมด - เริ่มมีการใช้คอนกรีตเทพื้นทางเดิน	- ทางเดินในแต่ละหน่วยงานมีความกว้างเท่ากันเกือบทั้งหมด โดยประมาณ 1 - 2 เมตร เพราะพื้นที่มีจำกัด -ใช้แผ่นพื้นสำเร็จรูปปูพื้น
ผู้ควบคุมงาน	- ใช้ดินเดิมหรือมีการใช้ดินถมเพื่อปรับพื้นที่ให้เรียบ ซึ่งบางหน่วยงานใช้หินคลุกเมื่อฝนตกมีแอ่งน้ำขังจะใช้เศษปูนจากที่ก่อสร้างเข้ามาถมปรับ - หากสร้างในที่ลุ่ม ก็จะมายกพื้นสูงกว่าระดับน้ำ	- ความกว้างขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ หากพื้นที่เพียงพอ จะกว้างประมาณ 1 – 2 เมตร - พัฒนามาเป็นการเทคอนกรีตหยาบโดยมีระดับสูงกว่าพื้นดินเดิม แต่การรื้อถอนหรือปรับพื้นที่เมื่อจบโครงการลำบากและไม่สามารถนำมาใช้ได้ใหม่	- นำแผ่นพื้นสำเร็จรูปมาใช้ปูทางเดิน เพื่อสามารถนำกลับมาใช้ได้ใหม่ ทำให้เมื่อจบโครงการต้องรื้อถอนส่งพื้นที่คืนผู้ให้เช่าทำได้สะดวก
ผู้ประกอบการ	- ยังไม่มีการพัฒนา ขนาดความกว้างจึงไม่เท่ากันทั้งหมด	- ต่อมาเป็นการเทคอนกรีตหยาบโดยมีระดับสูงกว่าพื้นดินเดิม แต่การรื้อถอนหรือปรับพื้นที่เมื่อจบโครงการลำบากและไม่สามารถนำมาใช้ได้ใหม่	- นำแผ่นพื้นสำเร็จรูปมาใช้ปูทางเดิน เพื่อสามารถนำกลับมาใช้ได้ใหม่ ทำให้เมื่อจบโครงการต้องรื้อถอนส่งพื้นที่คืนผู้ให้เช่าทำได้สะดวก

จากตารางพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยให้ความเห็นว่าการเทคอนกรีตหยาบ จะทำให้สัญจรได้สะดวกขึ้น มีขนาดทางเดินกว้างกว่าในช่วงที่ 3 ที่นำแผ่นพื้นสำเร็จรูปในการปูพื้น ซึ่งมีรางระบายน้ำตรงกลางทำให้มีปัญหาในเรื่องการสัญจร ขณะที่ กลุ่มผู้ควบคุมงานและผู้ประกอบการมองว่าเป็นปัญหาในการรื้อถอนหรือปรับพื้นที่เมื่อจบโครงการ

5.2.6 ด้านรางระบายน้ำ

ตารางที่ 5.9 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านรางระบายน้ำของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- ไม่มีรางระบายน้ำ ทำให้มีน้ำท่วมขัง การสัญจรลำบาก - หรือขณะล้างถ้วยชาม มีการเทน้ำทิ้ง ทำให้เปียกแฉะ - มีการขุดดินเป็นร่องเพื่อระบายน้ำ	- จะมีรางระบายน้ำเฉพาะบริเวณ ห้องน้ำ - ห้องส้วม ส่วนรอบๆบริเวณ มีการขุดดินเป็นร่อง ต่อมาเริ่มมีรางเป็นคอนกรีตภายหลัง	- มีรางระบายน้ำตรงกลางทางเดินโดยรอบเทด้วยคอนกรีตหยาบทำให้ไม่มีน้ำท่วมขังและง่ายต่อการทำความสะอาด แต่สัญจรไม่สะดวก - ถูกสุขลักษณะมากขึ้น ทำให้น่าพักอาศัย
ผู้รับเหมาช่วง	- ไม่มีรางระบายน้ำ ทำให้น้ำท่วมขัง เมื่อฝนตก - จะมีการขุดดินทำเป็นรางน้ำ แต่จะมักตื้นเขินบ่อยมาก	- จะมีรางระบายน้ำเฉพาะบริเวณ ห้องน้ำ – ห้องส้วม - บางแห่งมีการขุดดินลึกลงไป พร้อมหาวัสดุมาปรับพื้น เช่น คอนกรีต	- ทุกโครงการมีรางระบายน้ำโดยรอบ ทำให้ไม่มีน้ำท่วมขัง - น่าพักอาศัยและถูกสุขลักษณะ ไม่มียุง และไม่เน่าเสีย
ผู้ควบคุมงาน	- รางระบายน้ำใช้การขุดดินลึกลงไปซึ่งจะต้องขุดบ่อยครั้งโดยให้คนงานเข้าไปดำเนินการ - มีน้ำท่วมขัง และเน่าเสีย	- เริ่มใช้คอนกรีตในการเทรางน้ำ และปรับพื้นที่ให้ลาดเอียง ช่วยทำให้ไม่มีน้ำขัง ถูกสุขลักษณะมากขึ้น	- มีการทำรางน้ำตรงกลางทางเดิน เทด้วยคอนกรีตหยาบโดยรอบบริเวณ ไหลลงสู่ทางบ่อพักน้ำและบ่อดักไขมันก่อนปล่อยลงสู่ทางสาธารณะ - ทำให้ภายในที่พักน่าอยู่ และสามารถทำความสะอาดง่าย
ผู้ประกอบการ	- ไม่มีรางระบายน้ำ แต่ให้คนงาน หรือผู้ควบคุมงานช่วยกันดูแล	- บริษัท ฯ เริ่มพัฒนาและมีการกำหนดให้มีรางระบายน้ำเพื่อให้ความเป็นอยู่ของแรงงานดีขึ้น	- ทุกหน่วยงานจะต้องมีรางระบายน้ำโดยรอบ และมีการจัดแม่บ้านให้ทำความสะอาดตลอดเวลา เพราะจะทำให้คุณภาพชีวิตของแรงงานดีขึ้น ถูกสุขลักษณะมากขึ้น

จากตารางพบว่า ทุกฝ่ายให้ความคิดเห็นว่าการสร้างรางระบายน้ำตรงกลางทางเดินและไหลลงสู่บ่อพักน้ำ ทำให้บริเวณที่พักไม่มีปัญหาเรื่องน้ำเน่าเสีย ง่ายต่อการทำความสะอาด และถูกสุขลักษณะมากขึ้น

5.2.7 ด้านโครงสร้าง

ตารางที่ 5.10 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านโครงสร้างของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- โครงสร้างไม้ไม่แข็งแรงและเกิดเสียงรบกวน	- โครงสร้างไม้และมีเหล็กเข้าสร้างเป็นบางส่วน ทำให้แข็งแรงขึ้น	- เป็นโครงสร้างเหล็กเกือบหมด ดีในด้านความคงทนแข็งแรง ลดปัญหาเรื่องเสียงรบกวน
ผู้รับเหมาช่วง	-สร้างด้วยโครงสร้างไม้ทั้งหมด ความเสียหายในการย้าย หรือนำกลับไปใช้ มากรวมถึงการสร้างจะมีการตัดไม้สั้นลง	- นำเหล็กรูปพรรณมาใช้สร้างทำให้แข็งแรงขึ้น แต่ข้อเสียคือขณะรื้อหรือสร้างต้องมีการเชื่อมด้วยเชื่อมไฟฟ้า ทำให้เสียเวลามากพอสมควร	- พัฒนามาเป็นโครงสร้างเหล็ก ระบบกึ่งสำเร็จรูปง่ายต่อการรื้อถอนและสร้างใหม่ มีความคงทนแข็งแรง และสามารถลดต้นทุนได้ในระยะยาว
ผู้ควบคุมงาน	- เป็นการใช้โครงสร้างระบบดั้งเดิม คือเป็นไม้ทั้งหมดจะขาดความแข็งแรง ทนทาน	- เป็นการใช้โครงสร้างระบบดั้งเดิม คือเป็นไม้ทั้งหมดจะขาดความแข็งแรง ทนทาน ประกอบกับคุณภาพไม้ในปัจจุบัน ไม่ดีเท่าในอดีตและอาศัยระยะเวลาในการรื้อเหล็ก - ความเสียหายของไม้มีมากกว่าเหล็ก	- บริษัทฯ ได้มุ่งมั่นพัฒนามาจนเป็นระบบกึ่งสำเร็จรูปโดยโครงสร้างส่วนใหญ่เป็นเหล็ก จุดประสงค์ คือต้องการความแข็งแรง ทนทาน มากขึ้น และสามารถลดต้นทุนในระยะยาว เนื่องจากสามารถนำกลับมาใช้ได้ใหม่เกือบ 100%
ผู้ประกอบการ	- ช่วงระยะเวลานี้ บริษัทฯ ยังรับงานก่อสร้างขนาดเล็ก และจำนวนแรงงานน้อย จึงใช้วัสดุที่ใช้กันทั่วไป คือไม้เข้ามาสร้าง	- ได้มีการพัฒนาโดยมีการนำเหล็กรูปพรรณมาใช้สร้างบางส่วนแต่ยังพัฒนาได้ไม่เต็มรูปแบบ	- พัฒนาได้อย่างเต็มรูปแบบ เป็นโครงสร้างเหล็กเกือบทั้งหมด และนำระบบกึ่งสำเร็จรูปมาใช้ เพื่อความคงทนแข็งแรง และเพื่อลดต้นทุนค่าก่อสร้าง ซึ่งจะมีผลในระยะยาว

จากตารางพบว่า ทุกฝ่ายให้ความคิดเห็นว่าการนำเอาเหล็กรูปพรรณมาใช้เป็นโครงสร้างของที่พักอาศัยชั่วคราว ทำให้โครงสร้างมีความแข็งแรง คงทน ลดปัญหาเรื่องเสียงรบกวน รวมถึงสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนค่าก่อสร้างในระยะยาว

5.2.8 ด้านวัสดุบุผิว

ตารางที่ 5.11 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านวัสดุบุผิวของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราวช่วง ที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราวช่วง ที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราวช่วง ที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง			
ระเบียงทางเดิน	- เป็นไม้กระดานทั้งชั้นล่างและชั้นบน เพราะชั้นบนจะมีขยะและฝุ่นผง รวมทั้งน้ำไหลลงสู่ชั้นล่าง จะต้องหาวัสดุมาปิดข้างใต้ เช่น สังกะสี หรือ ผ้าใบเป็นต้น	- เป็นไม้กระดานทั้งชั้นล่างและชั้นบน เพราะชั้นบนจะมีขยะและฝุ่นผง รวมทั้งน้ำไหลลงสู่ชั้นล่างจะต้องหาวัสดุมาปิดข้างใต้ เช่นสังกะสี ผ้าใบ	พื้นชั้นล่างเป็นไม้เหมาะสมแล้ว โดยเฉพาะชั้นบนมีการพัฒนาใช้เป็นแผ่นเหล็กตีนไก่ ทำให้ลดปัญหาเรื่องน้ำ และขยะฝุ่นผง ที่ตกลงมา
- พื้นภายในห้องพัก	- เป็นไม้อัดทั้งชั้นล่าง และ ชั้นบน มีปัญหาเรื่องน้ำหกลงพื้นทำให้เกิดการโป่งพองและมีเสียงดังรบกวน	- เป็นไม้อัดทั้งชั้นล่าง และ ชั้นบน มีปัญหาเรื่องน้ำหกลงพื้นทำให้เกิดการโป่งพองและมีเสียงดังรบกวน	- พัฒนามาเป็นแผ่นไม้อัดซีเมนต์ ประกอบโครงสร้างพื้นเป็นเหล็ก ซึ่งดีมาก ปัญหาทุกอย่างหมดไป คงทนแข็งแรง เก็บเสียงได้ดี
- ผนังภายในและภายนอก	- ใช้สังกะสีเป็นวัสดุในการบุผิวบางแห่งใช้เศษไม้อัดซึ่งนำมาบุเอง	- ใช้สังกะสี เป็นวัสดุในการบุผิว ถึงแม้จะร้อน แต่ก็เหมาะสมแล้วสำหรับสภาพความเป็นอยู่ เพราะพักอาศัยชั่วคราว 1-2 ปี เท่านั้น อาจมีปัญหาเรื่องไฟฟ้าหากไม่ระมัดระวังให้ดี	- สังกะสีเป็นวัสดุที่เหมาะสม เพราะราคาถูก รื้อถอนง่าย เข้าใจข้อจำกัด หรืองบประมาณในการสร้างของบริษัทฯ เพียงแต่อยากให้ใช้สังกะสีใหม่ เพราะจะได้ป้องกันเรื่องน้ำรั่วซึมและสภาพความเป็นอยู่จะได้ดีขึ้น
- ฝ้าเพดาน	- ชั้นล่างมีท้องพื้น ชั้นบนเป็นฝ้าเพดาน จะไม่ร้อนมาก - ชั้นบนไม่มีฝ้าเพดาน แต่มีพื้นที่ใต้หลังคา สามารถป้องกันความร้อนได้	- ชั้นล่างมีท้องพื้น ชั้นบนเป็นฝ้าเพดาน จะไม่ร้อนมาก - ชั้นบนไม่มีฝ้าเพดาน แต่มีพื้นที่ใต้หลังคา สามารถป้องกันความร้อนได้	- ชั้นล่างมีท้องพื้น ชั้นบนเป็นฝ้าเพดาน จะไม่ร้อนมาก - ชั้นบนไม่มีฝ้าเพดาน แต่มีพื้นที่ใต้หลังคา สามารถป้องกันความร้อนได้ -อยากให้มีฝ้าเพดานที่ชั้นบนเพื่อป้องกันความร้อน
- หลังคา	- มุงสังกะสี มีปัญหาเรื่องน้ำรั่ว ซึ่งเมื่อฝนตก เพราะนำสังกะสีเก่ามาใช้ แต่ปัจจุบันใช้สังกะสีใหม่หมด		
- ประตูหน้าต่าง	- มีประตูห้องละ 1 บาน - บางห้องมีการเจาะหน้าต่างบานกระทุ้ง ซึ่งต้องทำกันเอง	- มีประตูห้องละ 1 บาน - ไม่มีหน้าต่างแต่ก็ยังมีช่องระบายอากาศด้านบนผนังช่วยให้อากาศถ่ายเท	- มีประตูห้องละ 1 บาน - ไม่มีหน้าต่างแต่ก็ยังมีช่องระบายอากาศด้านบนผนังช่วยให้อากาศถ่ายเท - อยากให้มีหน้าต่างทุกห้อง

ตารางที่ 5.11 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านวัสดุบุผิวของที่พักอาศัยชั่วคราว (ต่อ)

กลุ่ม ประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
ผู้รับเหมาช่วง			
ระเบียงทางเดิน	- ใช้ไม้กระดานทำให้แข็งแรงและอยู่ได้นาน แต่ชั้นบนวัสดุ หรือ น้ำจะไหลลงสู่ชั้นล่าง	- ใช้ไม้กระดานทำให้แข็งแรงและอยู่ได้นาน แต่ชั้นบนฝุ่นผง หรือ น้ำจะไหลลงสู่ชั้นล่าง	- บริษัทฯ ได้พัฒนาเป็นแผ่นเหล็กตีนไก่ บริเวณระเบียงชั้นบนทำให้ลดปัญหาเรื่องน้ำและเศษฝุ่นผงที่ตกลงมา
- พื้นภายในห้องพัก	- ใช้ไม้อัด หนา 10 มม. ปูพื้น เมื่อโดนน้ำทำให้บิดงอและโป่งพอง และมีเสียงดังรบกวน	- ใช้ไม้อัด หนา 10 มม. ปูพื้น เมื่อโดนน้ำทำให้บิดงอและโป่งพอง และมีเสียงดังรบกวน	- พัฒนามาใช้แผ่นไม้อัดผสมซีเมนต์ (VIVA BOARD) คงทนแข็งแรงขึ้น แต่มีน้ำหนักมากลำบากขณะทำการขนย้าย
- ผนังภายในและภายนอก	- ช่วงที่ 1 – 3 จะใช้สังกะสีเหมือนกันหมด แต่ช่วงที่ 1 มีการนำไม้อัดมาบุทับ โดยคนงานก่อสร้าง	- ใช้สังกะสีทั้งหมด ซึ่งเป็นวัสดุที่เหมาะสมดีแล้ว เนื่องจากราคาถูก ถึงแม้ระยะเวลาในการใช้ได้ไม่นาน แต่ก็ประหยัดในเรื่องต้นทุน	- ใช้สังกะสีทั้งหมด ซึ่งเป็นวัสดุที่เหมาะสมดีแล้ว เนื่องจากราคาถูก ถึงแม้ระยะเวลาในการใช้ได้ไม่นาน ซึ่งในอนาคตคาดว่าจะมีการปรับปรุงดีขึ้น
- ฝ้าเพดาน	- ชั้นล่างมีท้องพื้น ชั้นบนเป็นฝ้า แต่ชั้นบนไม่มีฝ้าเพดาน ทำให้ร้อน	- ชั้นล่างมีท้องพื้น ชั้นบนเป็นฝ้าเพดาน แต่ชั้นบนไม่มีฝ้าเพดาน ทำให้ร้อนมาก	
- หลังคา	- มุงสังกะสี มีปัญหาเรื่องน้ำรั่ว ซึ่งเมื่อฝนตก เพราะนำสังกะสีเก่ามาใช้	- มุงสังกะสี ซึ่งเป็นวัสดุที่เหมาะสมแล้ว เนื่องจากราคาถูก และยังหาวัสดุที่ดีกว่ายังไม่ได้	-อยากให้มีฝ้าเพดานบริเวณชั้นล่าง เพื่อป้องกันความร้อน - มุงสังกะสี มีปัญหาเรื่องน้ำรั่วขณะฝนตก เพราะนำสังกะสีเก่ามาใช้
- ประตูหน้าต่าง	- มีประตูห้องละ 1 บาน และบานประตูมีโครงเคร่าเป็นไม้ บุด้วยสังกะสีลอน หน้าต่างมีบ้างที่ทำกันเอง เพื่อระบายความร้อน	- มีประตู 1 บาน ไม่มีหน้าต่าง - โครงเคร่าบานประตูมีทั้งไม้และเหล็กบุด้วยสังกะสีแผ่นเรียบ ซึ่งดีกว่าสังกะสีลอน	- มีประตู 1 บาน ไม่มีหน้าต่าง โครงเคร่าประตูเป็นเหล็ก บุด้วยสังกะสีแผ่นเรียบ
ผู้ควบคุมงาน			
ระเบียงทางเดิน	- ยังไม่มีการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งบางแห่งมีการใช้อัดปู หรือซ่อมแซม แต่คงอยู่ไม่นาน โดนน้ำแล้วบิดงอ	- กำหนดให้ใช้ไม้กระดานทั้งชั้นล่าง และชั้นบน เพราะความคงทน แข็งแรง ส่วนชั้นบนต้องนำวัสดุมาปิดข้างใต้ระเบียงป้องกันวัสดุตกหล่น โดยใช้เป็นสังกะสีแผ่นเรียบ ซึ่งคนงานอาจนำผ้าใบมาปิด	- เนื่องจากต้องการลดปัญหาเรื่อง น้ำและเศษวัสดุร่วงหล่น จึงพัฒนามาใช้แผ่นเหล็กตีนไก่ ถึงแม้ต้นทุนจะสูงขึ้น แต่คุ้มค่าเพราะใช้ได้นาน ไม่บิดงอ และที่สำคัญใช้ป้องกันวัสดุร่วงหล่นได้ดีมาก

ตารางที่ 5.11 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านวัสดุบุผิวของที่พักอาศัยชั่วคราว (ต่อ)

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
- พื้นภายในห้องพัก	- ใช้ไม้อัด หนา 10 มม. ปูพื้น เมื่อโดนน้ำทำให้บิดงอและโป่งพอง และมีเสียงดังรบกวน	- ยังคงใช้ไม้อัด หนา 10 มม. ปูพื้น ซึ่งมีการใช้งานได้แค่ 1-2 โครงการ ก็จะเกิดความเสียหาย อย่างน้อย 50%	- พัฒนามาใช้แผ่นไม้อัดผสมซีเมนต์ (VIVA BOARD) เพื่อความทนทานและสามารถนำกลับมาใช้งานได้ใหม่ ข้อเสียคือ น้ำหนักมาก ขณะขนย้ายต้องระมัดระวังไม่ให้แตกเสียหาย
- ผนังภายในและภายนอก	- ใช้สังกะสี ซึ่งบางครั้งคนงานก็นำเศษไม้อัดมาปิดทับเพื่อป้องกันความร้อน	- ใช้สังกะสีเนื่องจากเป็นวัสดุที่ราคาถูก อาจจะนำกลับมาใช้ได้ประมาณ 50% แต่หากมีวิธีในการรื้อถอนที่ดี ก็จะนำมาใช้ได้มากขึ้น	
- ฝ้าเพดาน	- ชั้นล่างมีท้องบงพื้นชั้นบนเป็นฝ้าเพดาน ซึ่งไม่มีปัญหา	- ช่วงเวลากลางวันไม่ค่อยได้พักอาศัย ดังนั้นฝ้าเพดานชั้นบนอาศัยช่องว่างใต้หลังคาเพื่อป้องกันความร้อน - คนงานไม่ค่อยช่วยกันรักษา หากมีฝ้าเพดานก็ใช้ได้ไม่นานเกิดความเสียหายมาก ทำให้สิ้นเปลือง	
- หลังคา	- มุงสังกะสี มีปัญหาเรื่องน้ำรั่ว แต่ก็เหมาะสมที่สุดแล้ว	- ยังคงเป็นสังกะสีเนื่องจากราคาถูกที่สุด ประกอบกับอายุการใช้งานนานพอสมควร ความเสียหายขึ้นอยู่กับการรื้อถอน	- ทางบริษัทฯ เริ่มที่จะหาวัสดุใหม่ๆเข้ามาใช้ อาจต้องใช้ระยะเวลา วัสดุที่คาดว่าจะนำมาใช้ คือ แผ่นเหล็กรีดร้อน หรือกระเบื้องใยหิน โดยจะพัฒนาต่อไปในอนาคต
- ประตูหน้าต่าง	- ประตูมีโครงเคร่าเป็นไม้ บุด้วยสังกะสีลอน - คนงานจะสร้างหรือเจาะช่องหน้าต่างกันเอง โดยเฉพาะห้องริมสุดของเรือนแถว	- ไม่อนุญาตให้เจาะช่องหน้าต่าง เนื่องจากมีปัญหาเรื่องการโจรกรรม - เริ่มนำเหล็กมาใช้เป็นโครงเคร่า บุด้วยสังกะสีแผ่นเรียบ	-โครงเคร่าประตูเป็นเหล็ก บุด้วยสังกะสีแผ่นเรียบ - ควรมีช่องหน้าต่างทุกห้อง ซึ่งค่าใช้จ่ายจะเพิ่มขึ้น แต่คนงานจะได้อยู่อาศัยได้ดีมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันได้ทำช่องเปิดระบายอากาศ เหนือผนังไว้แล้ว จึงสามารถระบายอากาศได้ดีอีกระดับ
ผู้ประกอบการ	-ทางบริษัทฯ ได้มีการปรับปรุงพื้น จากเดิมเป็นไม้อัด มาเป็นไม้อัดผสมซีเมนต์ และในส่วนผนังและหลังคาจะยังคงใช้สังกะสีคงเดิม เนื่องจากยังหาวัสดุทดแทนที่เหมาะสมไม่ได้ รวมถึงมีแนวคิดที่จะเจาะช่องหน้าต่างให้ทุกห้องเพื่อเพิ่มการระบายอากาศที่ดีขึ้น ซึ่งต้นทุนส่วนนี้เพิ่มมากขึ้นพอสมควร ดังนั้นจึงเว้นช่องอากาศไว้ด้านบนเหนือผนังแทน ประกอบกับด้านคนงานก่อสร้างไม่ค่อยดูแลรักษาที่พักมากนัก แต่ในอนาคตทางบริษัทฯ อาจจะทำช่องหน้าต่างให้กับทุกห้อง ซึ่งต้องอาศัยระยะ เวลาพอสมควร		

จากตารางพบว่า วัสดุบุผิวของที่พักอาศัยนั้น ได้มีการแบ่งประเภทของการใช้วัสดุบุผิว คือ วัสดุบุผิวในส่วนระเบียงทางเดิน พื้นภายในห้องพัก ผนังภายในและภายนอก ฝ้าเพดาน หลังคา และประตูหน้าต่าง

ระเบียงทางเดิน ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 นั้นมีความเหมาะสม ซึ่งมีการพัฒนาเป็นแผ่นเหล็กตีนไก่ ช่วยลดปัญหาในเรื่องน้ำ และขยะฝุ่นผงที่ลงมาสู่ชั้นล่าง แม้ผู้ประกอบการจะมีต้นทุนสูงขึ้นแต่ก็สามารถใช้ได้นาน คุ้มค่ากับการลงทุน

พื้นภายในห้องพัก มีการพัฒนารูปแบบพื้นภายในห้องพักโดยเป็นไม้อัดผสมซีเมนต์ ทำให้ช่วยเก็บเสียง และมีความทนทาน สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ แต่ก็มีปัญหาในการขนย้ายเพราะมีน้ำหนักที่มาก

ผนังภายในและภายนอก สังกะสียังคงเป็นวัสดุหลัก เพราะสะดวกในการรื้อถอนและมีต้นทุนที่ต่ำ โดยกลุ่มคนงานมีความต้องการให้ใช้สังกะสีใหม่ ขณะที่ผู้ควบคุมงานหรือผู้ประกอบการ เห็นว่าถ้ามีการรื้อถอนที่ดี ก็สามารถนำกลับมาใช้ได้เพิ่มมากขึ้น

ฝ้าเพดาน กลุ่มผู้อาศัยเห็นว่า การมีฝ้าเพดานที่ชั้นบน จะช่วยป้องกันความร้อนได้ดีขึ้น ซึ่งควรจะมี แต่ผู้ประกอบการมองว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยไม่ค่อยดูแลรักษา หากมีฝ้าเพดาน ก็จะใช้ได้ไม่นานและมีต้นทุนเพิ่มขึ้น

หลังคา การใช้สังกะสีเป็นวัสดุในการมุงหลังคานั้น กลุ่มผู้อยู่อาศัยให้ความเห็นว่าควรใช้สังกะสีใหม่ เพราะมีปัญหาเรื่องน้ำรั่ว ซึ่งผู้ประกอบการก็มีแนวคิดที่จะนำวัสดุมุงหลังคาชนิดอื่นๆ เข้ามาใช้ในอนาคต

ประตูและหน้าต่าง กลุ่มผู้อยู่อาศัยอยากให้มีการเจาะช่องหน้าต่างเพื่อระบายอากาศซึ่งที่พักอาศัยในช่วงแรก ผู้อาศัยจะมีการเจาะหน้าต่างเองได้ โดยปัจจุบันที่พักอาศัยในช่วงที่ 3 จะไม่อนุญาตให้เจาะหน้าต่าง ขณะที่ ผู้ประกอบการก็มีแนวคิดที่จะเจาะช่องเพื่อระบายอากาศ แต่ก็เป็นการเพิ่มต้นทุน

5.2.9 ด้านห้องน้ำ ห้องส้วม และลานซักล้าง

ตารางที่ 5.12 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านห้องน้ำ – ห้องส้วม และลานซักล้าง ของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 – 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- ห้องน้ำและห้องส้วมอยู่รวมกัน จะมีปัญหาเรื่องการรักษาความสะอาด - ห้องอาบน้ำรวมและลานซักล้างส่วนมากจะไม่มีหลังคาคลุม ทำให้ช่วงฤดูฝนจะซักเสื้อผ้าและอาบน้ำลำบาก	- มีหลังคาคลุมที่อาบน้ำรวม สะดวกในการอาบน้ำและซักล้าง บ่อเก็บน้ำเพียงพอสามารถเก็บกักน้ำได้ แต่ช่วง 05.00 – 07.00 น. และ 17.30 – 19.00 น. คนงานจะอาบน้ำกันเยอะ ทำให้เสียเวลาคอย	- บ่อเก็บกักน้ำใหญ่ขึ้น ทำให้มีน้ำใช้เพียงพอ รวมทั้งบริษัทฯ ได้เปิดน้ำใส่ตลอดเวลา - ปัญหาเรื่องความสะอาดลดลง เพราะมีแม่บ้านทำความสะอาดทุกวัน
ผู้รับเหมาช่วง	- บ่อน้ำเป็นบ่อ ซีเมนต์ และผนังก่ออิฐ + ฉาบปูน - อาจมีการรั่วซึมของน้ำแต่ก็น้อยมาก	- บ่อน้ำเป็นบ่อ ซีเมนต์ และผนังก่ออิฐ + ฉาบปูน - มีการควบคุมดูแลขณะสร้างทำให้ลดปัญหาในการรั่วซึม	
ผู้ควบคุมงาน	- บ่อเก็บกักน้ำ อาจไม่เพียงพอ เนื่องจากการกำหนดคนงานที่จะเข้าพัก ยังไม่สามารถกำหนดให้เพียงพอได้ ซึ่งบางครั้งมีคนงานจำนวนมาก จึงต้องสร้างเพิ่มเติม	- บ่อกักเก็บน้ำในห้องส้วมและที่อาบน้ำรวมเป็นบ่อซีเมนต์ ก่ออิฐฉาบปูน โดยมีลานซักล้างใช้ร่วมกันกับบริเวณยืนอาบน้ำรวม พื้นเป็นคอนกรีตหยาบ	- ยังคงรูปแบบบ่อเก็บกักน้ำเหมือนช่วงที่ 2 แต่คิดปริมาณน้ำใช้ 20 ลิตร / คน / วัน โดยคำนวณจากจำนวนคนงานทั้งหมดที่เข้าพัก แม้ในช่วงแรกๆ จะพักไม่ถึงที่ประมาณไว้
ผู้ประกอบการ	- ช่วงที่ 1 ยังคิดปริมาณที่เก็บกักน้ำได้ไม่เพียงพอเนื่องจากมีแรงงานเข้า – ออกตลอดเวลา แต่มีการพัฒนามากขึ้นในช่วงต่อๆมา โดยคิดจากจำนวนคนสูงสุดที่จะเข้ามาพักอาศัย		

จากตารางพบว่า ห้องน้ำ ห้องส้วม ในช่วงแรกมีปัญหาเรื่องการกักเก็บน้ำ และปัญหาน้ำเจิ่งนอง แต่รูปแบบในช่วงที่สามได้มีการสร้างรางระบายน้ำ ทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องน้ำขัง รวมถึงมีการกักเก็บน้ำในปริมาณที่เหมาะสม โดยมีการคำนวณจากผู้ใช้น้ำทั้งหมด และมีเจ้าหน้าที่ ที่คอยดูแลรักษาความสะอาด

5.2.10 ด้านลานกิจกรรม และสถานรับเลี้ยงเด็กเล็ก

ตารางที่ 5.13 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านลานกิจกรรม และสถานรับเลี้ยงเด็กเล็ก ของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- ไม่มีการจัดวางผัง รวมถึงขนาดเรือนแถวมีขนาดไม่เท่ากัน และมีการกระจายตัว ทำให้เหลือเนื้อที่ในการทำกิจกรรม	มีการจัดวางผังก่อสร้างที่พักคนงาน จึงทำให้ไม่มีเนื้อที่เหลือสำหรับลานกิจกรรมมากนัก ดังนั้นจึงต้องไปใช้พื้นที่ว่างข้างเคียง	
ผู้รับเหมาช่วง	- พื้นที่มีเพียงพอทำให้มีลานกิจกรรม สำหรับคนงาน - บริษัทฯ มีสถานรับเลี้ยงเด็ก	- พื้นที่มีอยู่อย่างจำกัด คนงานต้องอาศัยพื้นที่ข้างเคียงในการเล่นกีฬา - ไม่ค่อยมี เพราะข้อจำกัดในด้านสถานที่	- มีพื้นที่ลานกิจกรรม แต่ไม่กว้างมากนัก เนื่องจากข้อจำกัดของที่ดินในการสร้าง - ไม่มีสถานรับเลี้ยงเด็ก เนื่องจากสถานที่ไม่อำนวย
ผู้ควบคุมงาน	- สถานที่ในการสร้างที่พักอาศัยกว้างขวาง ทำให้สามารถจัดพื้นที่ในการทำกิจกรรมได้	- พื้นที่ในการสร้างที่พักมีอยู่จำกัด จึงจำเป็นต้องสร้างที่พักให้เพียงพอ ซึ่งหากมีพื้นที่เพียงพอก็จะจัดให้มีได้	
ผู้ประกอบการ	- พื้นที่บริษัทฯ สามารถเช่าได้ ว่าเพียงพอหรือไม่ หากเพียงพอก็จะจัดเป็นลานกิจกรรมสำหรับคนงาน แต่จะต้องคำนึงถึงจำนวนห้องพักและจำนวนคนที่เข้ามาพัก เป็นอันดับแรก ส่วนเรื่องของสถานรับเลี้ยงเด็กนั้นมีข้อจำกัดในสถานที่ ซึ่งส่วนใหญ่ปัจจุบัน บริษัทฯ มีหน่วยงานก่อสร้างอยู่ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ทำให้พื้นที่ ที่จะจัดหา เพื่อสร้างสถานที่พักคนงาน ไม่สามารถเลือกสถานที่กว้างได้ จึงจำเป็นจะต้องขะลอเรื่องนี้ไว้ก่อน		

จากตารางพบว่า การสร้างที่พักอาศัยชั่วคราวในรูปแบบแรกๆ จะมีการกระจายตัวของที่พัก เนื่องจากไม่ได้มีการกำหนดผังในการก่อสร้างที่พักคนงานอย่างชัดเจน ทำให้เหลือพื้นที่ในการทำกิจกรรมต่างๆ เพียงพอ ซึ่งขณะที่ในช่วงที่ 2 และช่วงที่ 3 มีการจัดวางผังในการสร้างที่พักคนงาน ดังนั้นจึงไม่เหลือเนื้อที่ในการสร้างลานกิจกรรมมากนัก แต่ทางผู้ควบคุมงานและผู้ประกอบการ ก็จะพยายามที่จะหาเนื้อที่ในการจัดลานกิจกรรมให้ ถ้าพื้นที่เหลือเพียงพอ

5.2.11 ด้านร้านขายของชำ

ตารางที่ 5.14 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านร้านขายของชำของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่มประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- มีร้านค้าหลายร้านในบริเวณที่พัก ทำให้สะดวกสำหรับหน่วยงานที่ไกลจากตลาด	- สะดวกมากในเรื่องของซื้อของใช้ประจำวันบางอย่าง ประกอบกับบางหน่วยงานจะมีรถขายกับข้าวมาจอดขายหลังที่พัก	- ร้านค้ามี 1-2 ร้าน แต่ก็ยังสะดวกในการหาซื้อสินค้าอื่นๆ จากภายนอก เนื่องมาจากอยู่ในตัวเมือง
ผู้รับเหมาช่วง	- ไม่มีการกำหนดจำนวนร้านค้า ทำให้มีร้านค้าหลายร้าน ซึ่งทำให้คนงานที่มีการค้างเงินที่ซื้อสินค้ากับร้านต่างๆ มากจนเกินเงินค่าแรงที่จะได้รับ	- การกำหนดจำนวนร้านค้าโดยมีไม่เกิน 2 ร้าน เป็นการดี จะทำให้สามารถควบคุมการใช้จ่ายของคนงานบางคนได้ดีมาก	
ผู้ควบคุมงาน	- มีร้านค้าหลายร้านให้คนงานหรือครอบครัวคนงานขายกันเอง	- เนื่องจากมีปัญหาในเรื่องของการค้างจ่ายค่าสินค้า ทำให้ต้องกำหนดจำนวนร้านค้า และกำหนดคนขายที่แน่นอน เพื่อลดปัญหาดังกล่าว	
ผู้ประกอบการ	- เรื่องร้านค้าภายในบริเวณที่พัก เป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกให้กับคนงานก่อสร้างในกรณีห่างไกลจากตลาด ซึ่งหน้าที่ดูแลเรื่องนี้ คือ ผู้ดูแลบริเวณที่พัก (CAMP BOSS) แต่ไม่ควรให้มีร้านค้าหลายร้านซึ่งจะยากต่อการควบคุม		

จากตารางพบว่า ในเรื่องร้านขายของชำที่อยู่บริเวณที่พักคนงาน ได้มีการกำหนดนโยบายเรื่องการตั้งร้านค้า เพื่อให้เป็นการง่ายต่อการควบคุม ซึ่งทุกฝ่ายเห็นว่าการมีร้านค้าจำนวนไม่มากนัก จะเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกและช่วยควบคุมการใช้จ่ายของคนงานเป็นอย่างดี

5.2.12 ด้านรั้วรอบและระบบรักษาความปลอดภัย

ตารางที่ 5.15 ทัศนคติและความคิดเห็น ในด้านรั้วรอบบริเวณและการรักษาความปลอดภัย ของที่พักอาศัยชั่วคราว

กลุ่ม ประชากร	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2528 - 2538	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539 - 2545	ที่พักอาศัยชั่วคราว ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2546 - 2549
คนงานก่อสร้าง	- ไม่มีรั้วรอบบริเวณ ทำให้คนแปลกหน้าเข้า – ออกได้ มีปัญหาในเรื่องของหาย - มี รปภ. ดูและความปลอดภัย แต่ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง	- เริ่มมีการกั้นรั้วโดยรอบ ทำให้ควบคุมคนที่จะเข้า – ออกได้ ลดเรื่องของหาย ลงได้มาก - มี รปภ. ช่วยดูแลทำให้รู้สึกปลอดภัยมากขึ้น	- มีรั้วรอบบริเวณทุกหน่วยงาน ทำให้มีระเบียบมากขึ้น คนแปลกหน้าเข้าไม่ได้ ต้องผ่าน รปภ. หน้าประตู
ผู้รับเหมาช่วง	- ไม่มีรั้วทำให้ยากต่อการควบคุม	- มีรั้วโดยรอบ ควบคุมและรักษาความปลอดภัยได้ง่าย	- มีรั้วโดยรอบ ควบคุมและรักษาความปลอดภัยได้ง่าย
ผู้ควบคุมงาน	- ไม่มีการกั้นรั้ว อาจมีบ้างเป็นจุด ทำให้มีคนอื่นๆ ที่ไม่ใช่คนงาน เข้ามาขโมยของ	- พัฒนามาโดยใช้สังกะสีกั้นรั้วโดยรอบ ประกอบทำตามกฎหมายข้อกำหนดเพื่อสามารถจัดการควบคุมดูแลภายในได้	- พัฒนามาโดยใช้สังกะสีกั้นรั้วโดยรอบ ประกอบทำตามกฎหมายข้อกำหนดเพื่อสามารถจัดการควบคุมดูแลภายในได้
ผู้ประกอบการ	การล้อมรั้วรอบบริเวณที่พัก เป็นการกำหนดขอบเขตของที่พัก และ เพื่อความปลอดภัยในด้านต่างๆ โดยให้มีการเข้า – ออก ทางเดียว ปัจจุบันหากผู้ที่ไม่ได้อาศัยอยู่ภายในจะเข้ามาต้องติดต่อ รปภ. ทำให้ง่ายต่อการควบคุมดูแล		

จากตารางพบว่า ทุกฝ่ายเห็นว่าการมีรั้วและระบบรักษาความปลอดภัยเข้ามาจะช่วยในการป้องกันปัญหาโจรกรรม และง่ายต่อการควบคุมดูแล ซึ่งเมื่อก่อนการที่ไม่มีการกั้นรั้วอาจมีปัญหาคนแปลกหน้า เข้าออก บริเวณที่พัก ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย รวมถึงปัญหาการโจรกรรมทรัพย์สิน